

NOVI ČAS

„NOVI ČAS.“

izhaja vsak petek ob 12. uri dopoldne. Uredništvo in upravnništvo je v Gosposki ulici št. 6 drugo dvorišče.

LIST STANE :

za celo leto . . . 4 K
„manj premožne 3 „
„Nemčijo 5 „
„posamezne št. 8 v
Oglasi po dogovoru.

Štev. 51.

V Gorici, 17. decembra 1914.

Leto V.

Patriotizem dejanja

Izšel je že enkrat pred dvema mesecema in pol članek pod zgoranjim naslovom v našem listu. Tam je bilo med drugim pokazano, koliko je naše ljudstvo tekem dveh mesecev zbralo skupaj denarnih darov za ranjene vojake. Bili so tedaj že desettisoči izkazani. A naše ljudstvo ni nikakor nehalo, svoje srcé znova in zopet znova odpirati v prilog hrabrih za domovino žrtvujočih se braniteljev. Srcé enkrat odprto je ostalo odprto in je še vedno odprto.

Osnovala se je od samega vojnega ministerstva na Dunaju odobrena in priznana »Nabiralnica darov vojno-oskrbovalnega urada za slovenski del dežele v Gorici«, Gosposka ulica 6./II. Slovenske gospé in gospodične so kot tolmačiteljice vsega slovenskega ženstva na Goriškem to nabiralnico poklicale v življenje. Imenom tolikih mater so se spominjale sinov in imenom tolikih poročenih žen so se spominile mož, in bratov imenom tolikih sester ter imenom tolikih hčerk očetov, ki so bili vsi odšli daleč na sever in jug v boj za cesarja in dom. Njim vsim po možnosti lajšati službo svete dolžnosti, pomagati jim proti zimskemu mrazu, pošiljati jim dokaze ljubezni celo na bolniške postelje, če so bili vsled dobljenih ran tjakaj prenešeni, ta želja je prešinila imenom mater in žen in sester in hčera naše gospé in gospodične, ki so se prve dni oktobra obrnile na ljubezen našega ljudstva s prošnjo, naj prispeva z darovi za naše vojake.

Ljubezen se je odzvala. Nikdo bi prej ne mogel verjeti, da bi se ona v taki meri hotela tedaj odzvati - ljubezen do vojakov in domovine. Res, ljubezen ne pozna mej. Dokaz v številkah se nam nudi za to.

Načelstvo naše slovenske Nabiralnice vodi natančno knjige o vseh darovih bodisi v blagu bodisi v denarju. Tu je vestno zabeleženo, kedaj in kaj in koliko je kedo poslal; ravno tako, kam in koliko je bilo kedaj kaj odposlano. Vojaška oblast jo po svojem zastopniku nadzoruje in je izrazila k vsemu svoje polno zadovoljstvo.

V knjigah je za vsakega darovatelja izkazano, kaj se je z njegovim darom zgodilo.

Tako lahko številke govore. Današnja izdaja našega lista prinaša na drugem mestu za dobo od 1. oktobra do 8. t. m. natančne izkaze o darovih, ki so bili po slovenski Nabiralnici nabrani, in o darovih, ki jih je ista Nabiralnica zopet dalje razdelila. Izkazi, ki naj jih vsakdo čita in proučuje, podajajo res v številkah dokaz velike ljubezni, ki jo naše ljudstvo do domovine ima.

Patriotizem dejanja. Izšel je klic: vojaku pomoč! In prišlo je skupaj, kakor v zadnji številki »N. Č.« izkazano, K 4220.39 od posameznikov in korporacij i. t. d.; za božičnico še posebej K 1274.07; poleg tega še drugih doneskov, vsega skupaj je dobila slovenska Nabiralnica v denarju K 5685.80.

Izšel je zopet klic: vojak potrebuje perila proti zimskemu mrazu. In naše skoro izključno slovensko ženstvo je pričelo zbirati in delati, po šolah in doma, po društvih in družbah in zavodih in prišlo je do 8. decembra skupaj 3308 parov različnega toplega zimskega perila za noge: nogovic, ovitkov, gamaš in nadkolenic; za glavo: 794 kosov snežnih čepic; 1443 parov za roke: rokovic polrokovic in zapestnic; 349 kosov životnih gorkih obvez, 277 spodnjih hlač, 298 srajc in 295 jopic, vsega skupaj s še drugim perilom 8019 parov oz. kosov različnega perila, k temu še 705 metrov volnenega blaga, 167 kg še ne izdelane volne, 26 raznih oblačil, velike množine vatte, krp in šarpije itd.

A ni še dovolj; ljubezen je vojakom poslala, kar je mogla! In došlo je 1290 kg različnega svežega in posušenega sadja, grozdja, orehov in kostanja; 477 kg krompirja in fižola; 234 več ali manj velikih butelik najboljšega vina, žganja in likerja; 29 paketov ruskega čaja, 76 kg sladkorja in kave i. t. d. — Potem je ljubezen slišala, da vojakom zunaj v dežju in mrazu tobak tako dobro de, pa je zanje zbrala 1089 kosov raznih cigar, 866 paketov tobaka, 145 polnih škatelj cigaret i. t. d.

In konečno jim je še darovala večje množine svetinjic, podobic in rožnih venčev. Saj ljubezen ve, kako radi vojaki molijo, ko smrti zro v oči . . .

To je pesem domovinske ljubezni, ki bolj k srcu govori, kakor pesem najboljšega pesnika! Koliko src je širom naše dežele tukaj tako bolešno bilo, koliko solz se je morda vkradlo iz oči, koliko sladkih misli in gorečih želja je prsih trepetalo, ko je ta pesem odmevala od sela do sela, od hiše do hiše. In še vedno odmeva! Še vedno dohajajo novi darovi za vojake, ki branijo domovje in zanje trpé. Da res, ljubezen mej ne pozna.

Nabiralnica je darove pošiljala dalje na pristojna mesta. Seveda je načelstvo tudi skrbelo, da so darovi v sporazumu z vojaško oblastjo prehajali, čele mogoče, naravnost našim vojakom v roké. Tako je bilo 560 naših vojakov obdarovanih z zimskim perilom. Bili so skoraj vsi le domači možje in fantje, ki so pri »Nabiralnici« prvi vživali sadove ljubezni svojega ljudstva do vojakov in domovine. Dobil je vsak, kar je rabil in se mu je moglo dati. Izkaz na drugem mestu v današnjem listu nas o vsem tem natančno poučuje. Drug velik del darov je odšel v pre mnogih zabojih na vojaške uprave v Gradec, Ljubljano in Zagreb in sicer deloma za ranjene, deloma za vojake domačih polkov v III. armadnem zboru. Tudi o tem nas poučuje izkaz na drugem mestu. — Konečno so se oddale posebne množine različnega užitnega blaga rezervni bolnišnici Rdečega križa v Gorici, kjer se nahajajo z drugimi vred tudi domači vojaki.

Ljubezen našega ljudstva, nas vseh pa bodi odprta še naprej! Kar je tu zapisano, je zapisano, da širni svet zopet zvé, kako iz celega srca udano je slovensko ljudstvo tu ob meji svoji Avstriji in cesarju. Mi smo to vedno vedeli! Naša ljubezen sedaj živi in dela. Številke zgornj navedene naj se večajo brez kraja! — Prihodnjo soboto in nedeljo, dne 19. in 20. t. m. se bo zopet po mestu nabiralo za volno. Naj se tudi po deželi pridna dekle-

a zberejo in nabirajo za naše vojake ter pošljejo vse darove v denarju na slovensko nabiralnico v Gorici, Gosposka ulica 11., ki bodo še nadalje našim vojakom krbeli za gorko obleko. Ljubezen radi boga naj dela za dom in vojake naprej in lonaša nove in zopet nove dokaze, kako mo s celim srcem tam, kjer se tudi za nas odigravajo tako veliki dogodki!

Svetovna vojska.

Jspešni boji z Rusi. — Rusi se umikajo iz zahodne Galicije.

Boji v zahodni Galiciji se uspešno vrše. Naše čete vzhodno od Krakova so potiskale Ruse z vso silo nazaj. Po poročilu 10. t. m. so tam naši vjeli 10.000 Rusov. — Medtem pa je druga naša armada nenadoma z vso silo udarila iz zapadnih Karpatov na Ruse. Naše čete so vrgle Ruse iz Karpatov, zasedle Novi Sandec, Grybov, Gorlice in Zmigrod. Ruske čete so bile tako prisiljene, boriti se od 2 strani. V zapadni Galiciji so naše čete pobile Ruse pri Limanovi. Po uradnem poročilu dne 14. t. m. so naši osvojili tudi karpatški prelaz Dukla in 12. t. m. vjele 9000 Rusov ter zaplenile 10 strojnih pušk. Medtem se je bitka v zap. Galiciji vršila med Rajbrotom in vzhodno od Krakova. Po poročilu 15. t. m. so naše čete 14. t. m. zasedle črto Jaslo in Rajbrot. V teh bojih je bilo skupno vjetih 31.000 Rusov. — Le v srednjih Karpatih se Ruši drže še v dolini Laborca.

Iz teh poročil je razvidno, da naši potiskajo Ruse na dveh črtah nazaj proti Visli, kar je za Ruse zelo nevarno.

Na Poljskem se bitka vrši dalje. Nemške čete od Lodza in Loviča potiskajo Ruse proti Varšavi in Ivangorodu. Tudi tu so Rusi v nevarnosti, da bodo obkoljeni. Bitka torej stoji prav dobro in je upati na srečen uspeh, če ne pride vmes kaj nepričakovanega.

Boji v Srbiji.

Na južnem bojišču so naše čete, kakor smo poročali, dospale do Arangielovca in Milanovca. Na drugi strani so naši prodirali od Belgrada proti jugu. Srbi pa so bili v svojih postojankah strašno utrjeni. Na pomoč jim je prišlov 5 ruskih polkov in mnogo drugih čet, tako, da so svojo armado pomnožili za 50.000 mož. Topove, živež in strelivo dobivajo iz Soluna. —

Dne 14. t. m. je došlo uradno poročilo, da so se naše čete morale pred premočnim sovražnikom umakniti daleč nazaj. Naše čete se bodo na novo sestavile (grupirale) in zopet vrgle Srbe nazaj. — Ker pa so se tu naše čete umaknile nazaj, so naši zapustili brez boja tudi Belgrad, ker je škoda braniti točko, ki itak pade, če naši preženo Srbe južno od Belgrada.

Baje je 25.000 Albancev vdrlo v Srbijo in napadlo Srbe.

Pomorska bitka.

Dne 8. dec. zjutraj se je ob čilenskem obrežju v Južni Ameriki vršila velika bit-

ka med malim nemškim brodom, obstoječim iz 5 križark, in med močnim angleškim, francoskim in japonskim brodom, ki je baje štelo 40 ladij. Potopljene so bile 4 nemške ladje, ena je ušla. Potopljene ladje so: Scharnhorst, Gneisenau, Leipzig in Nürnberg. Dresden je ušla. Angleži so baje izgubili 3 velike ladje. S svojo ladjo je utonil tudi nemški admiral grof Spee.

Na Francoskem.

Boji se tu vrše kot po navadi. Nemško uradno poročilo se glasi:

Nemški veliki glavni stan dne 15. decembra: Francozi so včeraj na več točkah zaman napadali. Napad na naše postojanke južnovzhodno od Yperna se je izjalovil z velikimi sovražnikovimi izgubami. Sovražnikov sunek z okolice severovzhodno od Suippesa je bil prav tako kakor njegov napad severovzhodno od Ornesa (severno od Verduna) z velikimi sovražnimi izgubami odbit. V okolici Ailly-Aspremont (južno od St. Mihiela) so skušali Francozi v štirih naskokih vzeti naše postojanke. Napadli so se ponesrečili. Pravtako se je ponesrečil ponovljen sovražni sunek iz smeri Flirey (severno od Tiula). V Vogezih so boji še v teku. Pri zopetni osvojitvi vasi Steinbach zahodno od Senheima smo ujeli 300 sovražnikov.

Najvišje armadno vodstvo.

Boji med Turki in Rusi.

Turško uradno poročilo z dne 15. t. m. pravi. Na kavkaški fronti je napadla ruska kavalerijska brigada, ojačena z enim pehotnim bataljonom dne 13. decembra oddelek desnega krila glavne turške sile. Napad je bil odbit.

Stara ladja »Mesodie« se je pri zadržanju potopila. Moštvo je ladjo lahko zapustilo.

Na meji vilajeta Van so turške čete pri Saraju pričele z ofenzivo in z naskokom osvojile več ruskih opirališč.

Oddelek čet, ki operirajo pri Aserbejdšanu, prodira v smeri proti Selamas v Perziji.

Pri Seldos na južnem bregu jezera Urmia je napadla turška in perzijska kavalerija neki ruski kozaški polk in ga popolnoma porazila. Rusi so imeli 40 mrtvih in veliko ranjenih. Napadalci so zasledovali sovražnika v smeri proti Urmiji in se polastili tik pred mestom se nahajajoče ruske municijske ladje. Podrobnosti še manjkajo. Perzijski rodovi se bore s turškimi četami ramo ob ramo z velikim navdušenjem proti stoletnemu sovražniku in so ponovno pokazali izredno hrabrost.

Med Italijo in Turčijo

je prišlo do precejšnje napetosti, ker so Turki vdrli v laški konzulat v Hodcidi v Arabiji, kjer so vjeli angleškega konzula. Laška vlada zahteva zadoščenja od Turkov.

Ali ste že poravnali naročnino?

Skrb za svojce padlih vojakov.

Vdovam v vojski padlih vojakov gre pravica do pokojnine kakor tudi, če umre kdo vpoklicanih v vojski službi vsled vojske. Vseeno je, če je padel vpoklicanec pred sovražnikom ali če umre vsled v vojski mu zadane rane ali če se je v vojski smrtno poškodoval. Glavno je, da je umrl brez lastne krivde.

Pokojnina je različno določena. Prvih šest mesecev je tako visoka, kakor prispevek države, ki ga je dobivala vdova, ko je služil rajnik v armadi. Če ni dobivala prispevka, ker je sama služila, ga lahko zahteva, če je tudi izgubila zaslužek že po moževi smrti in ga mora dobiti skozi 6 mesecev po moževi smrti.

Vdove, ki nimajo pravice do podpore, dobe takoj po moževi smrti udovsko pokojnino, ki znaša za vdove:

Vojakov brez šarže mesečno 9 K, poddesetnikov mesečno 12 K; desetnikov mesečno 15 K; četovodij mesečno 18 K; narednikov z dnino do 70 vin. mesečno 22 K 50 vin.; narednikov z višjo dnino, mesečno 30 K; kadetov mesečno 37 K 50 v.

Velja le za pravo šaržo; častne šarže dobe tisto pokojnino, ki jo imajo kot taki, kar so.

Dokler si vdova ne more ničesar prisluziti in če je brez sredstev, dobi vsak mesec 8 kron več. Pokojnina gre vdovi, če je tudi bogata. Če se vdova zopet omoži, se pokojnina preneha izplačevati.

Podporni prispevek gre tudi nezakonskim sirotam, vzgojevalni prispevek, pokojnino, pa dobe le zakonski in legitimirani otroci. Za nezakonske otroke torej preskrbljeno le prvih šest mesecev po smrti nezakonskega očeta. Vzgojevalni prispevek znaša 4 krome mesečno za vsakega otroka, dokler dobiva mati pokojnino. Če mati umrje ali se ji iz kakega drugega razloga ustavi pokojnina, znaša vzgojnina mesečno šest kron ne glede na očetovo šaržo. Vzgojnina se izplačuje dečkom do šestnajstega, deklicam pa do štirinajstega leta. Otrokom, ki se šolajo se lahko plačuje vzgojnina do dovršenih študij tudi do 24 leta starosti.

Pokojnine vdov in sirot častnikov, tudi rezervnih, so višje. Vdova poročnika dobi mesečno 73.75 K, nadporočnikova 112.50 K; poročnikov otrok mesečno 18.75 K, nadporočnikov 22.50 K, dvojne sirote dobe polovico pokojnine, ki gre materi. Pokojnina se izplačuje otrokom do 24. leta. Častnikova vdova ne dobi odpravnine, če ji mož umre, pač pa ji gre pokojnina, če ji drugi mož umre.

Pravice vpoklicanih črnovojnikov.

Vpoklicanim črnovojnikom grejo tiste dne, kakor šaržam redne vojske. Znašajo: Narednik dnevno 70 vin.; četovodja dnevno 45 vin.; Desetnik dnevno 30 vin.; Poddesetnik dnevno 20 vin.; Vojak dnevno 16 vin.

Preskrba in stanovanje gre črnovojniku »in natura« v tisti meri kakor aktivnemu moštu. Ko se predstavi v službo, dobi za nabavo drobnarij kavalerist, arti-

ljerist in pri trenu 7, pri ostalih četah pa 6 kron. Moštvu določenem za vojsko gre od prvega dne mobilizacije naprej mobilizacijska doklada ne glede na šaržo vsak dan 10 vin. V armadi na vojnem polju znaša dnevna doklada 20 vin., od tistega dne nadalje, ko se prekorači meja etapnega prostora. Ranjeni ali bolni črnovojniki, ki se nahajajo v kakem vojnem sanitetnem zavodu obdrže dnino in doklado. Med zdravljenjem gre moštvu brezplačna preskrba v bolnišnici in bolniška hrana in bolniška dnina; naredniku 20 vin, četovodji 15 vin., desetniku 10 vin. in poddesetniku etr vojaku 6 vin. dnevno. Med dopustom pri svojih gre med zdravljenjem vsakemu vojaku dnevni pavšal 2 kron, ki se mora izplačati za 28 dni naprej; za dobo nad 28 dni se pa plačuje nazaj po tistem nadomestnem poveljstvu, pri katerem se mora zglasiti.

Novice.

Božična številka »Nov. Časa« izide nekoliko prej radi praznikov. Dopisi in rokopisi naj se pošiljajo gotovo do torka 22. t. m.

V slovo vlč. g. Al. Novaku. Breginj: Pretekli četrtek nas je zapustil preč. g. župnik Alojzij Novak in se je podal v višjo službo kot župnik-dekan — v Črniče. Pri nas je deloval skoraj eno leto in v tem kratkem času si je s svojo pastirsko previdnostjo pridobil udana srca tuk. vernikov. Pri svojem slovesu nas je izročil varstvu Brezmadežni Devici ter nam zagotovil pobožen spomin. V močnem dežju smo spremili odhajajočega g. župnika do sosedne duhovnije — v spremstvu tuk. občinskega predstojništva in poveljništva tuk. vojaške posadke v osebi g. orožniškega stražmojstra. Vsi smo potrti, ko pomislimo, da v sosednih duhovnijah ostajajo g. duhovniki celo desetletja, pri nas pa slede tako hitre spremembe. Nadejamo se pač, da ne ostanemo zapuščeni. Nove mu in najmlajšemu visokoč. gospodu dekanu v celi nadškofiji — želimo vsi verni Breginjci — v njegovem novem in vzvišenem delokrogu obilo Božjega blagoslova in sv. zadovoljnosti.

Nabiralnici darov za vojake v Gorici sta dve. Ena je v ulici Morelli v hiši trgovske zbornice. Druga za slovenski del dežel je v Gosposki ulici 6. II. — Opozarjamo na računsko poročilo te slovenske nabiralnice v Gosposki ulici 6. II. in na današnji uvodni članek. Slovenci, kot patrijotično ljudstvo hočemo tudi v nadalje po svojih malih močeh zbirati za naše vojake potom slovenske nabiralnice! Naj podpiramo uboge vojake in naj svet ve, da v požrtvovalnosti in patriotizmu Slovenci ne zaostajamo za drugimi!

Za kolone. Dne 12. novembra t. l. je stopil v veljavo kolonski zakon. Vendar veljajo dosedanje pogodbe še nadalje za eno leto toraj do 11. novembra 1915: — § 25. kolonske postave določa namreč: »Tekom enega leta se morajo prilagoditi določilom tega zakona prej ob-

stoječe pogodbe. Take pogodbe more vsaka izmed strank odpovedati kljub nasprotnemu dogovoru najpozneje do enajstega maja (1915) in sicer z močjo, da pogodba neha naslednjega 11. novembra (1915).«

Literarni večer v Gorici. Goriška podružnica »Društva slovenskih profesorjev priredi v soboto dne 19. decembra 1914 zveč, ob 8h v veliki dvorani pri »Zlatem jellenu« v Gorici javen literarni večer. Vspored: 1.) Predavanje o Cankarjevem delu »Potepuh Marko in kralj Matjaž«. Predava g. Adolf Ivančič. 2.) Recitacija izvornih lirskih in epskih proizvodov in deklamacija. Sodelujejo gg. Jože Lovrenčič, Anton Debeljak in Franc Bevk. Vstopnina za osebo 40 vinarjev. Dohodek tega večera je namenjen za vojnopomožni urad za vdove in sirote padlih in za družine vpoklicanih vojakov v Gorici. Priponnja: Posebnih vabil ne bo. Večer se vrši pri pogrnjenih mizah. — Odbor.

Božičnico v Tomaju priredi dekliška šola »Elizabetišče« v Tomaju, dne 26. 27. in 28. decembra 1914 in dne 1. in 6. januarja 1915 z zanimivim vsprememom, ki se izpremeni dne 1. in 6. januarja 1915. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 40 vin., sedež I. vrste 1 K, II. vrste 60 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo v korist zavoda in za pletenine našim ubogim vojakom. Vspored: I. Božična pesem. II. Pozdrav in deklamacije. III. Pesem IV. »Človeški poklic«, igrokaz v štirih dejanjih. V. Slike z deklamacijami, petjem in sviranjem: 1. Sv. Družina, oziroma sv. Trije kralji 1. in 6. januarja. 2. Brezmadežna od 60-letnem jubileju. 3. Sv. oče Pij X. 4. Sv. oče Benedikt XV. 5. Prestolonaslednik Fr. Ferdinand in Zofija. 6. Naš presvitli cesar Fr. Jožef I. ob 66-letnem vladanju. VI. Pesmi med posameznimi dejanji in slikami: 1. Sem deklica mlada. 2. O hišica očetova. 3. Upaj sree v žalosti. 4. Božična pesem. 5. Brezmadežni. 6. Papeževa himna. 7. Poznate dom. 8. Cesarska himna. VII. Dne 1. in 6. januarja: a) Trilogija: »Staro in novo leto«, b) »Sv. trije kralji« in c) »Srečkanje«. K obilni udeležbi vabi uljudno vodstvo Elizabetišča.

Celodnevno češčenje je bilo 6. t. m. v Osek u in 8. t. m. na praznik brezmad. spočetja v Šempasu, kjer je bilo več spovednikov in mnogo ljstva pri sv. obkajilu. Na obeh krajih je imel evharistični pridigi p. Janez Pristov iz Gorice! Verno ljudstvo zbiraj se v vojsknem času pri Jezusu v evharistiji.

Umrla je v Prečniku blaga 24 letna žena Ivanka Pernarčič na pljučnici, zapustivši dve sirotici in moža na bojišču v Galiciji. Naj v miru počiva!

Umrl je v Gorici profesor italijanske gimnazije Artur Naglig. Bil je obenem tudi zadnji čas glavni urednik »L'Eca«. Pokopali so ga v petek popoldne. Pogreba se je udeležil deželni glavar dr. Faidutti, poslanec Ussai, vladni svetnik Simig, vitez Jakobi i. d. N. p. v m.!

Odlikovan je bil s srebrno svetinjo za hrabrost naš rojak g. Franc Cigoj, c. kr.

čuvaj v Gradiški. V bitki pri Krasniku je s svojo hrabrostjo rešil svojega kadeta sina generala Potioreka. G. Cigoj je sada doma, bolan na revmi.

Vojaška vest. Imenovani so za aprovo častnike akcesisti Anton Štrekelj, Milton Klavžar in Edmund Kavčič.

Dvojni zvezek Vestnika Slovenske Krščanskosocilne Zveze izide v kratkem z jako zanimivo vsebino. Vestnik bi moral imeti vsak društveni organizator sploh vsak, ki se zanima za javno življenje. Vestnik bo poslan samo onim našim organizatorjem, ki plačajo 3 K. Naročila naj se pošiljajo Slovenski krščansko-socialni zvezi v Ljubljani.

Nabiralnica za časopise! Pri vходу v Travniško vojašnico, ki je sedaj spreminjena v bolnišnico Rd. križa, je mala kasetna za časopise. Vojaki-ranjenci in bolniki potrebujejo berila. Naj, kdor more, kupi kak slovenski list in ga vrže za slovenske vojake v ono nabiralnico. Priporočamo pred vsem: »Slovenca« »Novi Čas«, »Domoljuba«, Ilustr. Glasnik«, »Bogoljub« i. t. d.

Iz ruskega ujetništva je pisal g. učitelj Alojzij Macarol, iz Šempolaja. Nahajal se v Kijevu od koder je pisal dne 16/11. Pismo pa je dospelo 14./12. 1914. Iz Rusije se je oglasil tudi g. Ernst Pertot, pismonoša v Nabrežini.

Z bojišča k poroki in od poroke v boj. Z bojišča se je bolan vrnil učitelj g. Cirič Kafol iz Čepovana. Dne 19. nov. se je poročil v kapucinski cerkvi v Gorici z gospodično Milko Mlekuž, učiteljico v Lokovcu. G. Kafol se je že vrnil na bojišče.

Ranjen je bil na bojišču dne 6. decembra urednik dnevnika »L'Eco del Littorale« g. Artur Stefani. Granata ga je ranila na desni nogi.

Padel je na severnem bojišču — česo resnična poročila ranjencev — g. Herman Furlan (Kovačev) iz Svinega pri Šmarjah. Služil je kot rez. častnik pri 27. dom. polku. V civilu je bil uradnik »Jadranske banke«.

Za prehrano prebivalstva sežanskega glavarstva se je vršilo posvetovanje vseh županov v Sežani dne 14. t. m. — Sestanaka so se vdeležili tudi nekateri duhovniki. Posvetovanje je vodil g. okrajni glavar Lasič, ki je po kratkem presrčnem pozdravu dal besedo presvitlemu g. deželnemu glavarju dr. Faidutti-ju, ki je v poljudnih besedah opisal težki položaj prebivalstva glede prehrane. — Hočemo preprečiti pomanjkanje se je treba zgodaj preskrbeti s potrebnim živežem. — Ker pa vsak posameznik ne more tega storiti, je prevzel vodstvo za prehrano dežele deželni odbor. — Ker je pa pomanjkanje živil vsled letošnje slabe letine prilično občutno, je treba za nakup živil obilo denarja. Toda deželni odbor ne razpolaga za to potrebnimi svotami, katere bi mu deželni zbor lahko dovolil, zato mora sedaj vsaka posamezna občina in cela dežela dovoliti, da se najame za to potrebno posojilo. — Cela dežela in vsaka občina

posebej jamči solidarno za posojilo. — Obresti pa plačuje posamezna občina le od tiste svote, za katero je prevzela živč. — Po precej živahni debati in potrebnih pojasnilih, so sklenili gg. župani soglasno, (edino menda šempolajski zastopnik je bil nasproten), da se jamči solidarno za okraj Sežana za svoto 400.000 kron.

Podporno društvo »Simon Gregorčič« za uboge dijake slovenske gimnazije ima letni občni zbor v torek 22. t. m. pri »Jelenu« ob 8h zvečer. Vsi prijatelji naše mladine so vabljeni.

Ranjeni in bolni vojaki v Gorici. V zadnjem tednu so došli v Gorico sledeči ranjeni oziroma bolni vojaki: Gobbo Fr., in Berton Miha, 7. polk. Vižintin Ivan, Cijan Franc, Simsič Primož, Reja Evgen in Gerin Josip, vsi od 27. domobr. polka Potsch Valter, Darschofer Rudolf in Bendl Alojz, vsi trije enoletni prostovoljci. Perko Peter, Ušaj Feliks, Bratuš Anton, Drosy Ivan, Zenko Josip, Pojtk Anton, Konečny Matija, Vargaron Ivan, vsi črnovojniki, Pratty Henrik, narednik 47. polka, Susič Franc, 27. polk Kerbetz Gottfried, Pichler Gvido, Rizmal Fr., želez. stražniki, Contin Alojz, obmej. stražnik. Tomsig Josip, 20. lov. bat. Bascarol Rikard, 87. polk Vidic Josip in Pitamič Andrej, oba narednika 47. polka. Hasner Anton, Rapold Viktor, oba 8. artil. polk. Hanzl Rudolf in Schuran Karl, enoletna prostovoljca. Ceschia Boštjan, Visintin Anton, Pacher Andrej, obmejni stražniki. Cotič Josip, 27. dom. polk. Criso Karl, kolesar. Lešnik Anton, črnovojniki. Herschmann Josip in Zingl Anton, pionirja.

Okr. bolniška blagajna nam poroča, da je načelstvo okrajne bolniške blagajne v seji dne 1. decembra t. l. sklenilo prispevati z zneskom K 550 k akciji, ki jo je zapričel v to svrhu med zavodi socialnega zavarovanja sestavljeni odbor, pod predstvom sekcijskega načelnika pri ministerstvu notranjih zadev dr. G. Wolf-a, za nabavitelj vojakom na bojnem polju zimskega perila, volnenih srajc i. t. d. in to vpoštevaše tudi dejstvo, da veliki del vojakov na bojnem polju so člani bolniških blagajn in da zategadelj je korist istih zabraniti boleznim, katere bi potem težile na bodočih bilancah blagajn.

Poštenci najditelj. G. Leopold Brezgar iz Plavi je našel 6. t. m. na drž. cesti v Desklah K 1100., ki jih je izgubil g. Miha Podbršček iz Podbrdega. Najditelj jih je izročil takoj lastniku, ki je lahko vesel in hvaležen, da je izgubljeni denar potom poštenega najditelja dobil nazaj.

Našel je 16. t. m. g. Karl Zidarič v Gosposki ulici zastavni list Monta. Oddal ga je na policiji. Lastnik ga dobi tam.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Gorici, opozarja, da ima na razpolago še nekaj srečk razredne loterije, katerih žrebanje za 1. razred se vrši že dne 21. in 22. decembra t. l. Vsi podatki in načrti omenjene loterije se dobe brezplačno. — Srečke se razpošilja proti nakazilu zneska od K 5 za $\frac{1}{8}$, K 10 za $\frac{1}{4}$, K 20 za $\frac{1}{2}$ in K 40 za celo srečko.

Cena govejim kožam. Dunajske gospodarske organizacije so določile sledeče cene za živinske kože: od telet 2 K za 1 kg, za kože volov in krav do teže 24 in pol kg 1 K 90 vin. za 1 kg, od 25 do 40 kg 1 K 80 vin. za 1 kg, od 40 do 44 in pol kg 1 K 60 vin. za 1 kg, od 45 do 49 in pol kg 1 K 46 vin. za 1 kg, za več kot 50 kg težke kože se plačuje 1 K 40 vin. za 1 kg. Kože od bikov se plačujajo po 1 K do 1 K 65 v za 1 kg; za konjske kože se plačuje: za lahke komade 26 K, težke 30 K. — Cena za svinjske kože se še na Dunaju ni določila.

99-letni starček na bojišču. V vojaški bolnišnici v Gentschau je prošli teden umrl na ranah, ki jih je dobil pred kakimi petimi tedni v bitki, 99 let stari komitaš Milan Dumolovič.

5 otrok v dveh letih. S parnikom »Sv. Viljem« je dospela v spremstvu svojega moža in otrok v Neapol neka gospa Angela Guglione, ki je med potjo povila trojčke. Gospa, ki je lani povila dvojčke. Pet v dveh letih!

Zopet prorokovanje o miru. Prorokovanj o koncu vojske je dovolj. Ni čuda, saj vse želi miru. Posebno ciganke prorokujejo rade mir, ker se jim pri tem dobro godi. Te dni se je v Budimpešti neki profesor vozil na tramvaju. Hoče plačati listek, a denarnice ne more najti nikjer. Poleg njega sedi kmečko oblečena ženska, ki mu pravi: »Gospod! Denarnico imate v levem žepu suknje. V njej je 6 K in 30 v.« Profesor res seže v oni žep in najde tam denarnico, v katere je bilo toliko denarja. Nato se začne šaliti s kmetico, ki pove, da je rumunska ciganka in ponovno pristavi: »Vidim stvari, ki jih drugi ne vidijo.« Profesorju je bilo vseč njeno govoričenje in se je šalil dalje: »Znate morda tudi prorokovati?« Ciganka: »Da! Poskusimo!« Profesor je res povabil na svoj dom svoje prijateljce ter poklical ciganko. Uganila je baje starost navzočih gospej, premoženske razmere gospodov, povedala je vsakomur podrobnosti o njegovih sorodnikih, ki so na bojišču. Seveda ni nobeden resno vzel njenega prorokovanja. Slednjič je vprašajo še, kedaj bo konec vojske. Ciganka pa odgovori, da bo vojske konec ta mesec. Vsi navzoči so obljubili ciganki veliko nagrado, če bo vojske res konec ta mesec. Ciganka bo prišla 1. jan. h profesorju po denar, če se seveda dotodaj njeno prorokovanje izpolni.

Iz pisem naših junakov.

Vipavec piše iz Rusije.

Kristjan Slokar iz Lokavca pri Ajgovščini št. 53 piše svoji materi iz ruskega vjetništva med drugim sledeče:

Glazov, 12. nov.

Naznanim Vam, da sem zdrav — hvala Bogu — in da sem se že privadil temu kraju. — Dne 18. avgusta sem prišel v Galiciji v bojno črto. Bil sem večkrat v

boju. Bil sem v hudem boju 30. avgusta od Rusov vjet. Od domačih sem malo prej videl le enega. Hodili smo 3 dni do ruske meje. Nato smo se vozili dalje in dalje od mesta do mesta. Videl sem mnogo sveta, vasi in mest, rek in jezer ter veliko reko Volgo, ki po njej vozijo parniki ko po morju. Po 16dnevni vožnji, noč in dan, smo dospeli do mesta Glazov, kjer smo izstopili. Tu smo sedaj nastanjeni. Ljudje so tu bolj po starem, z njimi se še precej razumemo in lahko govorimo z njimi, ker ruski jezik je podoben našemu. Tu je tako huda zima, da ptič zmrzne v zraku, če zleti s tal. Zato smo dobili ovčje kože in suknene čevlje, da smo varni pred mrazom. Sedaj izgledamo kakor volkovi.

Tu smo sami abstinentje, ker tu se ne sme točiti alkoholnih pijač ob času vojske. Pijemo le ruski čaj, kakor je tu v navadi.

S kmetijo ravnajte kakor morete, vem, da je težavno. Vesel sem, da ste zdravi; se bo že vse popravilo, ko pridem domov. Tu imam mnogo časa. Ležim toliko, da me vse boli. Kaj malega tudi delam, da je bolj kratek čas.

Tu smo sedaj sami Slovenci, ki vsi željno čakamo, da se vrnemo v ljubo domovino. Nemce so poslali nekoliko naprej od nas.

Z bojnega polja.

Nevestino darilo rešilo ženina gotove smrti.

V »Slov. Gospodarju« beremo: Četovodja 47. pešpolka lv. K., doma od Sv. A... v Slov. gor., piše iz bojišča svojemu prijatelju dne 25. novembra:

Dragi Jakob! Že dolgo sem namerala Ti pisati, kako mi gre na bojnem polju. Še le danes, ko smo došli čez Karpate v ogrsko mesto E....., sem prišel do prilike, da primem zopet pero v roko. Od 23. avgusta pa do danes sem bil skoro neprestano v ognju. Rad bi Ti podrobno opisal vse dogodke in krvave boje, katere je doživel pešpolk štev. A, kakor mogoče sam veš, ne smemo vsega izdati. Šele ko bo vojska končana, se bo razvozljala marsikatera tajnost o vojnih dogodkih, ko se bomo sešli mi stari prijatelji v domovini in si bomo pripovedovali zanimive dogodke.

... ki smo vse vojne težave srečno prestali in že več stotin Rusov poslali na oni svet ali pa jih ujeli ter druge zopet napravili za boj nesposobne. Mi stari izgledamo, kakor puščavnik. Naši obrazi so zaraščeni, kakor jelšev grm, naša koža se po večini mnogo ne razlikuje od kože afrikanskih zamorcev. Kaj bi neki sedaj rekli moja ljuba mama, če bi me opazili. Prepričan sem, da bi si mislili, da je bil njih sin za časa vojske v družbi staroverskega Metuzalema. In kakšen obraz bi še le delala moja ljuba nevesta Trezika. Pisal pa sem ji že dva-

krat, a ne dobim od nje nikakega odgovora. Ali se je mogoče v koga drugega zagledala? Pa to dvomim, ker vem, da je doma sedaj gotovo veliko pomanjkanje fejš fantov. Povej Treziki, da se imam edino le njej in pa božji previdnosti zahvaliti, da sem še živ.

Kakor Ti je znano, sva bila s Treziko že 2krat v cerkvi oklicana, a predno sva se mogla poročiti, me je cesar poklical nad Rusa, češ, pusti sedaj svojo Treziko in jaz Ti dam kot nevesto — puško. Trezika mi je za slovo dala molitveno knjigo »Življenja srečen pot«, ki so jo spisali nepozabni slovenski škof Anton Martin Slomšek. Ti sam veš, da jaz poprej nisem bil posebno pobožen človek. A moja nevesta me je tako prijazno prosila, naj vzamem molitvenik kot spomin na njo seboj na bojno polje, da ji nisem mogel odbiti prošnje. Ubogal sem jo in to je bila moja rešitev! Knjižico sem shranil v levi žep mojega telovnika in tako je knjižica čuvala moje srce. Ko smo dne 26. oktobra v Galiciji blizu Karpatov bili v boju z Rusi, je prifrčala sovražna krogla, ter se zapčila naravnost v sredino molitvenika. Le predni del krogle je malo ranil moja prsa, a rana je bila prav malenkostna. Knjižica je zadržala sovražno kroglo tako srečno, da je ista izgubila svojo moč ter je obtičala zapičena nekaj centimetrov nad mojim srcem. Rana mi je v enem tednu zacelila. Zdravnik mi je dal tako dober obliž, da sem se ves čas tudi kot ranjenec udeleževal najhujših bojov v prvi fronti. Povej tudi Treziki, da bom njej na veke hvaležen, da mi je podarila ono rešilno knjižico. A sedaj bom čisto drug človek. Tukaj v vojski pa sem prišel do trdnega prepričanja, da je nad nami res vsemogočni Bog, ki vodi našo usodo. »Kdor moliti prav ne zna, naj na vojsko se poda!«

Upam, da bo te vojske skoro že konec. Vas pa vse iskreno pozdravljam in ostajam do svidenja Tvoj in Vas vseh stari prijatelj Ivan.

Dogodek iz 4 urnega premirja na Srbskem bojišču.

Znani madjarski dramatik Fr. Molnár, ki se nahaja sedaj kot časniški poročevalec na južnem bojišču, poroča v »Az Estu« tako-le:

Najprvo pride parlamentar z belo zastavo od Srbov, ki prosi 4 urnega premirja, da se pokopljejo mrliči. To se je dogodilo.

Naenkrat se je zopet pokazal bel robec na srbski strani. Kaj je zopet? Z robcem mahajo proti nam, a v roki ga drži drug častnik. Z njim prihajata še dva druga častnika. Naš poročnik je skočil na okop in jim je stopil nasproti v spremstvu praporščaka. Srečali so se nekako na sredi pota. Srbski častnik pozdravlja in se prijazno smehlja:

— Gospoda, — je rekel — gotovo ne zavrnete kolegijalne prošnje viteškega nasprotnika. Podpišita nama te-le razglednice . . .

Istočasno je potegnil iz žepa okoli trideset razglednic, ki so bile že vse naslovljene in je stal na njih napisan sledeči po-

zdrav: »Pošiljamo pozdrav z bojišča ob priliki štiriurnega premirja.« To besedilo, kakor tudi naslovi so bili napisani v francoskem jeziku.

Srbski častniki so se prijazno smehljali in zelo vladno prosili našega poročnika. Razglednice so bile naslovljene na gospe in gospodične. Ena je bila soproga nekoga vseučiliškega profesorja, in častnik, ki je prinesel razglednice, je bil privatni docent belgrajske visoke šole. Naš poročnik se je nekoliko zresnil, ker mu stvar ni bila posebno všeč, končno pa je le pristal na prošnje, prijel za pisalo, ki so je ponujali, ter je podpisal svoje ime na razglednico. Enako je storil tudi njegov spremljevalec, praporščak.

Pozneje je dejal naš poročnik, da mu vsa stvar ni bila posebno prijetna, ker se mu je zdelo, kakor da bi podpisoval memo, ali pozneje se je potolažil sam pri sebi.

— Tovariš! — je rekel nenadoma drug srbski častnik, potegujoč iz žepa zamot papirja — to so najnovejši, tri tedne stari francoski časopisi. Lepo vas prosimo, da bi nam dali kake nemške časnike, da bi slišali tudi drugi zvon.

Praporščak je odšel nazaj v strelski jarek in prinesel nekaj nemških časopisov, ki priobčujejo naša uradna poročila.

V onem času, dokler se ni vrnil praporščak, pa se je zgodilo to-le:

Častniki so molčali. Naš poročnik je gledal v smeri, kamor je odšel praporščak. Po kratki pavzi je izvlekel srbski stotnik srebrno dozo in ponudil svalčice našemu poročniku, ki je priznal pozneje, da se je nahajal pred najtežjim vprašanjem v svojem življenju. Ali naj bi ne sprejel z izgovorom, da ne kadi. Lagati ni hotel. Če bi odbil kar naravnost ponudbo, bi pomenjalo brez vzroka žaliti nasprotnika. Kaj naj stori? — Srbski stotnik je držal več nego 20 sekund dozo odprto, ko se je našemu poročniku porodila dobra misel. Potegnil je tudi on svojo dozo iz žepa. Srbski častnik se je posmejal in rekel:

— Torej dobro! Zameniva svalčice. Majhna izprememba nikdar ne more škodovati.

Vzel je iz poročnikove doze nekoliko naših svalčic in dal na njihovo mesto ravno toliko srbskih.

In zopet so obmolknili vsi. Potem je privatni docent prekinil molk z besedami:

— Ali ne bi morda tudi mi podpisali vaše razglednice?

— Hvala, ni treba! — je odgovoril poročnik.

Praporščak se je vrnil in razdelil časopise, ki jih je prinesel, srbskim častnikom, ki so se mu zahvalili. Tedaj je pokazal privatni docent veliko volto drevo, ki ni bilo daleč od njih, na pol pota med srbskimi in našimi pozicijami.

— Tovariš! — je rekel — domislil sem se nečesa. Stali bomo še dolgo drug proti drugemu v istih zakopih. V onem drevesu je votlina, ki bi jo lahko uporabljali za pošto . . .

Obenem je potegnil iz žepa pripravljene listič, na katerem je bila napisana beseda: Pošta — — —

Ko je minilo premirje, se je boj nadaljeval, kakor da bi ne bilo nič.

Drugi dan, okoli enajstih dopoldne, je stopil iz sovražnega zakopa preprost vojak ter odšel brez bele zastave in brez orožja počasi proti onemu votlemu drevesu, noseč pod pazduho omot papirja. Tam je vteknil časopise na »pošto« in se zopet vrnil. Nihče naših ni streljal nanj . . .

Veseli dogodki v strelskih jarkih.

Vojaško življenje v strelskih jarkih ni vedno tako krvavo resno in smrtno žalostno, kakor bi pričakovali. Vsak dan čujemo o teh in onih veselih dogodkih, ki se zgodijo med gremenjem topov. Najnovejše šale pripovedujejo francoski listi o strelskih jarkih. V listu »Temps« piše francoski vojak: »Popolnoma nove vrste presenečenje so nam pred kratkim napravili Nemci ob reki Aisne. Nemci so nam poslali kozla, ki je za vratom imel obešen listek z naslovom in z besedami: »In Vam, moji gospodje Francozi, kako Vam gre?« Na vse mogoče načine smo skušali zva-bit žival k sebi; a delala nam je težave; najbrž so jo jezile žične ovire med jarki. Slednjič je žival vendar le prišla k nam; a potem je na noben način nismo mogli spraviti z odgovorom proč k Nemcem. Nemci so klicali kozlu: »Komm, komm!« To ga je pa še bolj preplašilo. Najbrže je bil francoski kozel . . .«

Drugič so zapodili Nemci konja do Francozov. Na njegov vrat so prilepili nemške liste in plakat z besedami: »Dober dan, Francozi! Ali že veste, da je Belgija že vsa nemška?« i. t. d. — Ker so si jarki včasih zelo blizu, se zgodi, da včasih godci sovražnih jarkov veselo sodelujejo. Če začne tu igrati harmonika, jo spremlja tam piščalka. — Posebno pa divjačina, ki se izgubi med obe črti dela včasih velike špase.« Zajca n. pr. streljajo francoski in nemški strelci. Ko je zajec padel, tedaj nastane nevarnost, da začno radi njega strelci streljati drug na drugega. In v takem slučaju dvignejo Nemci bel robec (če je sploh kaj bele barve še ostalo na njem) in kličejo: »Tobaka! Tobaka!« Francozi zbero velik zavoj tobaka in eden od njih gre ven, vzame zajca, položi tobak na njegovo mesto in gre. In za njim se dvigne en Nемец iz nemškega jarka in odnese na svojo stran tobak. Če pa eno minuto pozneje zopet pokukaš na drugo stran, pa takoj veš, da je vojska resna, ker taboj streljajo na te. Včasih se norčujejo drug iz drugega. Francoski vojak na palici drži visoko dvignjeno svojo čepico. To Nemci vidijo in začno streljati, misleč, da je to cel Francoz. Francozi pa mirno opazujejo in z motikami dajejo signale, kako so zadeli nemški streli. Tudi silno »nobel« je v teh jarkih. Francozi so si napravili celo kopalno sobo, v kateri se kompanija lahko vsaki dan koplje. Kopalno sobo si hodijo ogledavat celo generali. Imajo tudi eno brivnico v jarkih in mislijo celo na gledišče in koncerte.

Nemci in Francozi skupno obhajajo god.

Ogrski ministerski predsednik grof Tisza je govoril pred nekaterimi dnevi v klubu svoje stranke in je pripovedoval o nekaterih zanimivih rečeh, ki jih je izvedel v nemškem glavnem stanu. Tisza je govoril o nepreračunljivem razpoloženju razbuljivih Francozov, katero posebno potrjuje naslednji dogodek:

Bilo je v Argonskem gorovju po nekem zelo vročem boju. Ko se je približala noč, se je, kakor po navadi, ogenj tam in tukaj ustavil. Med »tam« in »tukaj« ni posebno velike razdalje. Sovražni okopi so oddaljeni drug od drugega le kakih 80 korakov. Kar naenkrat so iz nemškega okopa dvignili v zrak neko tablo ter Francoze opozorili na njo s klici. Na tabli so bile zapisane te-le besede:

»Naš polkovnik ima danes svoj god. Mi svojega poveljnika zelo ljubimo in bi radi slavili njegov imendan. Radi tega prosimo za premirje do prihodnjega dne.

Kmalu nato se je prikazala tudi v francoskem okopu tabla z napisom:

»Premirje do jutranje zore dovoljeno.«

V nemškem okopu se je začelo veselje življenje. Pesmi so donele, praznile se vinske steklenice, govori se glasili, koražni vojaki so klicali: »Hura!« ter ploskali z rokami. Razpoloženje je bilo izborna.

Kar naenkrat pa je nekdo na roba nemškega okopa zaklical: »Halo, halo!« Nemci so radovedno pogledali iz okopov in v splošno začudenje soopazili Francoze, ki so gledali v okop. Prišli so, da bi slavili z Nemci vred polkovnikovo godovanje. A Francozi niso prišli praznih rok. Prinesli so seboj šumeča francoska vina, smodke in kavo. Nemci so Francoze sprejeli s tovariškimi čutili in izvanredno prijaznostjo. Povabili so jih, naj pridejo v nemški okop. Francoze so Nemci posadili ob mizah na častna mesta. Oboji so bili celo noč med seboj prav židane volje. Šele, ko je napočila jutranja zora, so se ločili. —

Premirje je bilo pri kraju. Francozi so se dvignili. Isto so storili tudi Nemci. Drug drugemu so se priklonili ter se prijaznimi besedami razšli. Francozi so se poizgubili v svoje okope in čez 5 minut se je boj zopet znova pričel.

Torej tudi ljubeznjivi in uljudni znajo biti Francozi in Nemci med seboj.

Božič slrot.

V Genovo je priplula pred nekaj dnevi ameriška vojna ladja, ki jo prinesla darove ameriških otrok za avstrijske in nemške sirote. Ta veličastna božičnica bo v zgodovini veljala za ganljiv dokaz otroške ljubezni do sirot. Misel se je rodila v srcu otroka in bila je tako nežna, da je Amerika ni mogla preslišati, tako silna je bila, da se je v dveh mesecih zvozilo v New-York 15 milijonov darov v 80 železniških vagonih. Kaj pripoveduje Mr. John Callan O'Langheim — nekak načelnik tega podjetja — v »Giornale d'Italia«:

Bilo je koncem septembra, ko se je v Ameriki govorilo, da bo vojska trajala še mesece in mesece. Mlad deček je to poslušal z ono napeto pozornostjo otrok, ko slišijo govoriti o vojski, topovih in bitkah. Kar vpraša malček:

»Ali bo končala vojska do Božiča?«

»O, šele mnogo pozneje, šele mnogo kasneje . . .«

»Ubogí otroci,« je vzkliknil dečko. »Kdo bo njim pripravil božično drevesce?«

Njegov glas je prišel starejšim na uho, presenetil jih je in bili so ganjeni. Res, nihče ni mislil na otroke onih, ki služijo v boju. Številke armad, računanje oboroženih, kritike in slučajnosti vojske, so postavile v senco otroke, ki živijo svoje majhno življenje ravno v hrušču te vojne. Toda takoj se jih je domislilo. Mr. James Reeley, izdajatelj lista »Herold di Chicago«, si je prisvojil dobro idejo, ki se je razcvetela v soeži ljubeznivosti tega neznanega dečka, in jo je vrgel v svet: vabil je, da se poskrbi za darove za otroke vojne. Takoj je 200 časopisov ponatisnilo in razširilo to idejo. Vsi Američani so jo sprejeli z navdušenjem, z ozirom navdušenjem, s katerim praktični narodi sprejmejo vsak pojav ljubeznivosti in poezije.

Toda daroviti so smeli samo otroci. Starši bi smeli v slučaju potrebe samo podpirati. »International Sunday School Association«, ki združuje 18 milijonov šolarjev, je vzela izvršitev pod svoje pokroviteljstvo. Vsak otrok je daroval kako stvar. Uboški so si izmisljali preprosta opravila, da bi si prislužili nekaj centov za svoj prispevek. Mnogi so nekaj dni prodajali časnike po ulicah. Občine in društva so prišla na pomoč, železniške družbe so dale zastoj na razpolago vlake za prevoz darov v New-York, predsednik Wilson je v imenu Zedinjenih držav dal za prevoz v Evropo premogovni parnik vojne mornarice »Jason«.

Prve dni novembra je bilo nabranih že 5 milijonov darov v skupni vrednosti 3 milijonov dolarjev, to je 15 milijonov naših kron. Razmerje med darovi je takole: 80 odstotkov je obleke — nekaj tudi za odrastle — in 20 odstotkov je raznih igrač vseh vrst, kakor si jih sanja otroška dušica ravno za sveti Božič.

»Jason« je odplul 14 novembra. Nakladanje vsega tega ogromnega blaga ni povzročilo prav nobenih stroškov; prav vsi, od prvega do zadnjega, so delali brez plačila. Siva božična ladja je mirno plula čez Ocean in je 26. novembra dospela na Angleško, od tu je plula v Marseille, kjer je s prav tako veliko dobrosrčnostjo raztovorila darove za francoske otroke.

Ladja je hranila v sebi 660 kubičnih metrov darov: za Avstrijo, Nemčijo, Črnogoro in Srbijo. Za Rusijo je preko Arhangelska pripeljal darove poseben parnik ameriško-ruske družbe. Toda kako priti v Nemčijo in Avstrijo, ko so pa vsa pristanišča obeh blokirana od sovražnih ladij. Amerika je tedaj naprosila Italijo, da dovoli prevoz preko svojega ozemlja, kar je ta z veseljem storila. Pri-

staniški delavci v Genovi so obljubili brezplačno razložiti in naložiti na železniške vagonne in Italija in Švica sta obljubili brezplačno vožnjo do nemške in avstrijske meje. Iz Genove odpluje »Jason« v Solun.

Tudi v Avstrijo so že došli darovi za sirote naših padlih junakov. V Trstu bo soproga ameriškega glavnega konzula priredila to božičnico za tržaške sirote. Tisoči in tisoči žalostnih oči malih detet se bo ob teh darovih razveselilo v solzah veselja in hvaležna otroška molitev k Detetu svetega večera bo prosila blagoslova in nebeškega plačila neznanim bratcem in sestricam tam daleč čez morje.

Najnovejše vesti.

Boji z Rusi.

Dunaj 16. (Kor.) Uradno se razglša: 16. decembra, opoldne.

V Galiciji in na južnem Poljskem se umikajoči sovražnik se zasleduje na vsej fronti. Pri Liskem, Krosnem, Jaslu in v Bialski dolini se upirajo močne ruske sile. —

V dolini Dunajca so naše čete bojujoč se prodrle do Zakliczyna. Tudi Bochnijo smo zopet zavzeli.

Na južnem Poljskem so se sovražne zadnje čete morale povsod po kratkih bojih umekniti pred zavezniki.

V Karpatih Rusi še niso opustili prodiranja v Laborški dolini. V zgornji dolini Nadvornske Bistrice je bil zavržen en sovražnikov napad.

Przemisliska posadka je izvršila nov večji izpad, pri katerem se je odlikovalo ogrsko domobranstvo z zavzetjem nekega oporišča z žičnimi ovirami. Kakor običajno so pripeljali v trdnjavo ujetnike in zaplenjene strojne puške.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, gm.

Nemško poročilo iz vzhoda in zahoda. Berolin 16. (Kor.) Wolffov urad poroča:

Plačam po najvišji ceni bodisi oprano ali neoprano

OVČJO VOLNO

Kdor jo ima, naj jo takoj ponudi.

J. MEDVED - GORICA.

Veliki glavni stan, 16. decembra, dopoldne.

Na zapadu je sovražnik ponovno poziskoval posunek preko Nieuporta, ki ga je podpiral ogenj njegovih ladij z morja sem. Ogenj je ostal popolnoma brezuspešen, napad je bil zavržen. 450 Francozov je bilo ujetih.

Na ostali fronti je vredno omenitve samo zavzetje neke višine zapadno od Senuhelma, ki jo je sovražnik trdovrtno branil od predvčerajšnjim.

Z ozhodnopruske meje se ne da poročati nič novega.

Na severnem Poljskem je potekalo naše napadno gibanje normalno. Zavzetih je bilo več močnih sovražnikovih oporišč, zajetih 3000 ujetnikov ter osvojene štiri strojne puške.

Na južnem Poljskem pridobivajo tal naše tankajšnje skupno z zavezniki se boreče čete. Najvišje armadno vodstvo.

NEMCI BOMBARDIRAJO ANGLEŠKE TRDNJAVE.

Berlin, 17. dec. Wolffov urad poroča, da so včeraj nemške bojne ladje došle do angleške obali in bombardirale dve angleški trdnjavi.

Požrtvovalnost slov. ljudstva. Za naše vojake.

Slovenska nabiralnica v Gorici v Gosposki ulici 6 II. je izdala naslednje izkaz nabranega in izdelanega blaga:

Izkaz nabranih darov v blagu in nakupljenih predmetov za vojake za čas od 1. oktobra do 8. decembra 1914.

1157 parov nogavic, 1577 parov ovitkov za noge, 392 komadov rjuh, 794 komadov čepic in kučm, 345 p. rokavic in polrokavic, 159 komadov šalev (ovitkov za vrat in prsi), 298 kom. srajc, 277 p. spod. hlač, 1098 p. zapestnic, 349 kom. 295 kom. jopic, 412 parov dokolenic, 161 komadov brisač, 54 komadov odej, 4

blazine, 33 servietov, 4 prti, 191 komad žepnih robcev, 23 zajčjih kož, 243 platnenih obvez, 10 povojev, 3 volnene rute, 1 ovratnik, 26 raznih oblačil, 327 metrov flanele, 353 metrov barhenta, metrov povoščenega platna, 167 kilog. volne za pletenje, 45 svežnjev traka, 24 zaponk, 2 komada novega platna, 13 komadov mila, 83 knjig in časopisov, 1 srebrno jedilno pripravo za 1 osebo (dar č. g. Čigona), večjo množino cufanja, večjo množino krp, večjo množino watte.

7 kg kave, 69 kg sladkorja, 12 zavitkov čokolade, 1 kg kakao, 29 paketov ruskega čaja, večjo množino lipovega čaja, večjo množino robidovega čaja, 63 kg fižola, 414 kg krompirja, 10 kg kostanja, 516 kg jabolk in drugega sadja, 434 kg posušenega sadja, 260 kg grozdja, 76 kg orehiov, 24 vaz kompota, 2 litra bezgovega odcedka, 1 steklenico orehovih kapljic, 213 steklenic vina, 18 steklenic žganja, 3 steklenice likerja, 18 salamov, 3 pakete sveč, 1 umivalna goba.

866 paketov tobaka za cigarete in pipo, 258 škatl vžigalic, 1089 komadov raznih cigar, 145 škatl cigaret, 101 ovitkov cigaretnega papirja, 59 omotov pisemskega papirja, 127 svinčnikov, 1 igro, večjo množino dopisnic, večjo množino svetinjic, večjo množino podobic, večjo množino rožnih vencev.

Izkaz oddanih predmetov,

ki so bili deloma zbrani potom milodarov, deloma nakupljeni iz darovanega denarja in deloma izgotovljeni iz nakupljene volne, flanele in barhenta.

Oddalo se je:

a) 560 vojakom, ki so odšli na bojišče: 225 spodnjih hlač, 180 jopic, 43 srajc, 238 trebušnih obvez, 522 snežnih čepic, 556 zapestnic, 581 parov nogavic, 866 parov ovitkov za noge, 294 paro dokolenic, 245 p. rokavic in polrokavic, 138 šerp, 8 parov nakolenic, 4 odeje 15 žepnih robcev, večjo množino tobaka, večjo množino cigar, večjo množino

cigaret, večjo množino cigaretnega papirja, večjo množino žepenk, večjo množino pisemskega papirja, podobic, svetinjic, rožnih vencev i. t. d.

b) odposlalo vojaškim oz. bolniškim upravam v Gradec, Ljubljano in Zagreb: 315 kom. rjuh, 109 som. brisač, 12 komadov prevlak za blazine, 36 komadov servietov, 171 komadov žepnih robcev, 246 komadov srajc, 154 komadov spodnjih hlač, 47 parov rokavic, 525 parov nogavic, 536 parov zapestnic, 13 parov dokolenic, 709 parov ovitkov za noge, 62 p. nakolenic, 227 komadov snežnih čepic, 100 komadov jopic, 18 šerp, 23 komadov različnih oblačil, 29 komadov odej 92 komadov trebušnih obvez, 4 blazine, 3 volnene rute, 2 prta, večjo množino watte, večjo množino cufanja, večjo množino obvez, 3 zaboje suhega sadja, 5 vreč suhega sadja, 133 škatl cigaret, 860 komadov cigar, 512 paketov tobaka za cigarete, 208 paketov tobaka za pipo, 9 kosov mila, 65 ovitkov cigaretnega papirja, 166 škatl žepenk, 6 steklenic črnila, večjo množino dopisnic, večjo množino svinčnikov, večjo množ. svetinic, večjo množino rožnih vencev, večjo množino obliža, večjo množino pisemskega papirja, 1 zaboj knjig in časopisov.

c) oddalo rezervni bolnici rdečega križa v Gorici: 172 kg jabolk, 399 kg krompirja, 172 kg grozdja, 7 kg fig, 5 kg fižola, 6 paketov perila, 3 vreče posteljnega perja, 23 vaz kompota, 132 kg posušenega sadja, 1 zaboj lipovega čaja, 29 paketov ruskega čaja, 161 steklenic vina in žganja, 1 kg kakao, 7 kg kave, 67 kg sladkorja.

Odbor je deloval tudi v tem, da je zbiral darove, namenjene posameznim vojakom na bojnem polju in jih odpošiljal napristojna mesta.

V denarju so došle še naslednji vsote:

Županstvo Črniče K 20; dekleta nabrale na poziv preč. g. Jos. Ušaja Bajnšiče K 50; nabrale gdč. Vikt. Perčičeva ga

Konfekcijsko skladišče

VUGA & C. GORICA - Raštelj 16

je popolno za bližajoče se

Božične praznike in Novo leto.

Velikanska izber vseh vrst oblek zadnjega kroja, zimskih sukenj, Ulster, površnih jop za moške, dečke, otroke i. t. d.

Bogato razložen modni salon za gospe z zadnjimi novosti kostumov, plaščev, jopic, bluz i. t. d. i. t. d.

➡ Zaloga perila za moške. ➡ — ➡ Zaloga pelerin za moške in dečke. ➡

Cene najnižje!

Zaloga blaga z lastno krojačnico.

Največja izber!

Da se p. n. občinstvu iz okolice olajša nabavo potrebnih oblek, se na zahtevo pošiljajo izbere zaželjenega blaga poštne prosto. Naročila se izvrše takoj in z največjo pazljivostjo.

Al. Leksan, članice Kat. slov. izobr. društva in poslale po preč. g. Švaru K 45.26 vin.; nabrala med svatini Jožef Manfreda in Olga Pregelj, Lom K 10; nabrale cerkvene pevke pri starem sv. Antonu Trst K 65; Fr. Hlača, Vel. Repen nabral na Puričevem botrovanju K 4; Marija Goljevšek, učiteljica Drežnica nabrala v občini K 54.80 vin.; županstvo Idrsko nabrale gdč. Jož. Uršič, Amalija Sovdat K 65; Šolsko vodstvo, Kobarid K 185.81 v; Koplanijski urad Škocjan Divača K 12.20 v; Bizjakovi Dornberg K 60; Šolski Dom za prodane znake K 4.20 v; gdč. Delak Pavla, učiteljica, Renče K 30; Bukovica K 10; Marija Leštan, Gorica K 2; J. Omersa Sežana K 10; Preč. g. Val. Batič, Pečine K 12; župni urad Šebrelje K 4; G. ravnatelj Pirjevec tu K 2; 1% plače učiteljski zbor na moškem učiteljskem prispevek za december K 43.68 vin.; Gdč. Marija Breclj Zapuže K 2; Franja Pangos uč. Gorje iz šolske nabiralnice K 4; nabrala Marijina družba Kanal K 46.10 v; (za domače vojake razdelili sami K 40); preč. g. Jož. Godnič Ravnica K 8. — Dne 2. XII. po mestu nabrali od teh daroval eks. baron Spaun K 20, skupaj K 660. — Vsim srčna hvala!

Za družine: A. B. C. v Gorici K 10; župni urad Šebrelje K 4. — **Za Rdeči križ:** Župni urad Šebrelje K 7.

Svoto 12 K so nabrali slovenski fantje v Pulju za uboge družine padlih sobojnikov. Darovali so sledeči: Ant. Mozetič, Ang. Vimpolšek, Ant. Poljak, I. Ružička vsak po dve kroni in Konstalo Gr. Tomsič Mih. A. Smolek, E. Batistitta po eno krono.

Iz Marezig. Za volno, iz katere pletejo šolski otroci razna zimska oblačila za naše vojaštvo, so darovali (nabrali učiteljica gg. A. Stegu in M. Kürner): Iv vasi Ba tu ji: Štok Jož. 1 K; Barbo Kat. 1 K; Babič Andr. 1 K; Štop Matija 1 K; Babič A. 1 K; Štok Ant. 60 v; Babič Ant. 40 v; Babič Erz. 40 v;

iz vasi Sabadini: Sabadin Ant. 4 K; Domijo Iv. 60 v; Sabadin Mar. 40 v; Sabadin Mar. 40 v; Babič Mar. 40 v; Sabadin 40 v; Sabadin Mat. 20 v;

iz vasi Bržani: Belič Ant. 1 K; Belič Dom. 1 K; Škok Dom. 1 K; Bržan Ant. 1 K; Domijo Mar. 40 v; Bržan Iv. 30 v; Sabadin Mar. 20 v;

iz vasi Brnetič: Koren Jož. 2 K; Koren Mar. 1 K; Koren 1 K; Koren Mar. 90 v; Koren 60 v; Brnetič Kat. 50 v; Brnetič 40 v; Babič Jož. 40 v; Bordon Ant. 20 v;

iz vasi Krmci: Krmac Ant. 1 K; Rodela A. 1 K; Krmac Mar. 40 v; Sabadin 1 K; Sabadin Val. 1 K; Plahuta 1 K; Umer Mar. 40 v; Sabadin 40 v; Sabadin 40 vin.;

iz vasi Babiči: Babič Iv. 2 K; Belič Iv. 2 K; Bržan Jož. 2 K; Babič 1 K; Babič A. 1 K; Belič A. 1 K; Babič A. 1 K 10 v; Koren Iv. 1 K; Belič Jož. 1 K; Bržan Mar. 1 K; Babič Ant. 1 K; Babič Iv. 1 K; Belič Iv. 1 K; Belič Mar. 1 K; Sabadin Iv. 1 K 20 v; Babič Mar. 1 K; Stepančič Mar. 1 K; Babič A. 1 K; Babič Ant. 1 K; Babič Ant. 1 K; Babič J. 1 K; Babič 2 K; Babič Iv. 80 v; Koren 70 v; Umer Mar. 60 v; Bordon Mar. 60 v; Belič Jos. 50 v; Babič Iv. 40 v; Babič Iv. 40 v; Babič Ant. 78 30 v; Olenič A. 20 v;

iz vasi »Rojici«: Šergon Iv. 1 K; Umer Iv. 1 K 40 v; Babič U. 1 K; Koren Mar. 1 K; Umer 60 v; Marancina Iv. 60 vin.; Umer Ant. 60 vin.; Umer Iv. 60 v; Marancina Ant. 60 v; Dilica Mar. 40 v; Umer Ant. 40 v; Umer Jož. 40 v; Šergon Iv. 40 v; Barbo Mar. 40 v; Peroša A. 40 vin.; Umer A. 30 vin.; Umer Ant. 20 vin.; Umer Iv. 20 v;

iz vasi »Čentur Velic«: Babič Iv. 3 K; Krmac Mar. 2 K; Krmac Mar. 2 K; Krmac Ant. 1 K; Krmac A. 1 K; Koren Ant. 1 K; Krmac Mar. 1 K; Krmac Ant. 60 vin.; Krmac A. 60 v; Krmac Kat. 40 v; Krmac Ant. 38 v; Koren U. 30 v; Krmac Mar. 20 v; Krmac Mar. 60 v; Krmac Mar. 40 v;

iz vasi »Čentur Malic«: Babič Mar. 1 K; Belič A. 1 K; Babič Ant. 1 K; Babič A. 1 K; Hrvatini Mar. 1 K; Babič Iv. 1 K; Babič Jož. 60 v; Babič A 40 vin.

Iz Zgonika: Za »Rdeči križ« so nabrali moške K 208. Deklete so ušila 9 srajc. Marija Štolfa darovala 2 srajci, 12 rjuh in 4 brisalke so darovale: iz Repniča: Bovcon Marija, Milič Štefanija, Milič Franca št. 1, Milič Franca št. 5, Milič Jožefa št. 2, Visočnik Katarina, Stubelj Karolina, Milič Jožefa št. 4. — Iz Saleža: Franca Štolfa; iz Koludrovce Franca Vodopivec, Kante Matilda iz Samotorce pavelo, Jožef Bovcon, usnjato škatljo s

smodkami, Ivana Milič Zgonik razglednice in tobak, Amalija Šimoneta vojaške razglednice, Pavla Budin vojaške razglednice. Dekleta so nabrale jerbas sadja, katero so dobili ranjeni Poljaki v Trstu. Šolski otroci so spletli: 3 kape snežne, 3 kolenice, 1 podkolenico, 21 parov zapestnic, 3 pare rokavic, 11 parov nogavic. Denar za volno so nabrali šolski otroci in deklete. Poleg tega je nabrala gospodična učiteljica Marija Orlova za volno K 36.68. Za volno se vedno nabira in pridno plete obleke za one domačine, ki odidejo sedaj k vojakom.

Šmartno. Tukajšnja kmečka hranil. in posojilnica bo imela, dne 26. dec. po popoldanji službi Božji v župnišču svoj redni letni občni zbor. Spored: 1. potrditev računov za leto: 1913. 2. volitev odbora. 3. Slučajnosti.

Proda se po ugodni ceni kompletna **uniforma poročnika**

(brovning, kožuh, i. t. d.)

Naslov: Upravništvo tega lista.

Dijake ali učence sprejme na stanovanje, s hrano ali brez hrane slovenska družina.

Prazne vrče in zaboječke od **PETROLEJA**

kupuje v vsaki množini po obični ceni

J. Kopač, svečar
v Gorici.

Učenca

iz poštene hiše za trgovino jestvin **se išče.**

— Naslov poizve uredništvo. —

Ljubljanska kreditna banka podružnica v Gorici.

Centrala Ljubljana, p. družnice: Celje, Celovec, Sarajevo, Split, Trst.

Delniška glavica K 8,000.000
Rezervni zakladi „ 1,000.000

Vloge na knjižice po $4\frac{1}{2}\%$ v tekočem računu po dogovoru.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst, deviz-valut.

Borzna naročila.

Promese za vsa zrebanja.

Vrnovčenje kuponov in izzrebanih vrednostnih papirjev.

Eskont menic.

Stavbeni krediti.

Predujmi vrednostni ne papirje.

Srečkana obroke.

Sprejemanje vrednot v varstvo in oskrbovanje

Safes.

Nakazila v inozemstvo.

Kreditna pisma.

Lastnik Konsorcij „Novega Časa“ v Gorici. — Tiska „Narodna Tiskarna“ v Gorici. — Odgovorni urednik A. Šinigoj v Gorici.